

pamfletov, kajda da je on — Anton Pongratz — napadal v časopisih in na svojih sestankih zadružništvo, katere ste ustanovili z svojimi župi, da se ne množi odeluščvo na Jesenicah? Kar je nam znano, se je gerentovski svetovalec gospod Pongratz samo enkrat pritožil in ta pritožba je bila radi klerikalne ceste od katoliškega društvenega doma do Jesenic. Pritožil se je pa radi te poti le radi tega, ker se je zgradba te poti oddala za grženemu klerikalcu Regovcu za 6000 kron, potem se je pa izkazalo, da bo ta pot stala od 8 do 9000 kron. Nadalje se pa ni Pongratz temveč tovarna pritožila proti podelitvi gostilniške koncesije Janeza Krivca, ker je že itak preoblo gostila na Jesenicah in Savi in ker ni popolnoma nobene potrebe, da bi dobil Krivc gostilniško koncesijo, še manj pa kat. konsumno društvo. Že takoj takrat je nastopil Janez Krivc v njegovem domisu z dne 29./IV. 1910 na c. kr. okrajnega glavarja Župnika v Radovljici sovražno proti tovarni, ko je tam zapisal (priznam pa da tukaj delujejo napačne informacije, ki Vam jih podajajo gotovi ljudje iz strankarske pa tudi iz lastne sebičnosti, ki imajo edino le ta namen, delavcem škodovati samo za to, ker nočejo ostati v nihovem brezverskem taboru). To so ljudje, ki grejo iz sovražstva do delavcev roka v roko z ljudmi, ki nastopajo in delajo pod vplivom tovarniškega vodstva in ti ljudje zahajajo, da bi se jih častilo in klečplazio za njim, tegata pa jaz ne morem, da bi se pred svobodomisliki uklanjajo, kajti ponosen sem na svoj verski značaj.) To so tedaj tisti razlogi o katerih vpije »Naša moč« in »Slovenec«. Pa recimo tudi, da bi se jeseniškim crkvenim klerikalcem ni bilo treba ozirati pri teh volitvah na te njim neljube osebe, aka bi jim bilo kaj pri srcu, da bi dobila tovarna to zastopstvo, katero je vedno do sedaj imela, bi bila ta stranka gotovo drugo osebe, katere niso tako kompromitirane, pri teh volitvah v poštev vzela. Ako bi bili jeseniški crkveni klerikalci to storili, bi potem popolnoma opravičeno lahko rekli, da niso tovarni sovražni. Pribijemo pa, da so njih načelniki župnik in Krivc tovarni sovražni, ker tudi niti enega, avkronovo je bil njih pristaš, niso hoteli vpoštovati pri volitvah. Samoumevno je pa itak, da zastopniki tovarne niso bili in tudi nikdar ne bodo pristaši crkveni klerikalci in potem lahko Krivc in župnik vedno sovražno ali nesovražno postopata proti tovarni, kakor jima bode ljubo. Tovarna pa tudi nikdar ni zasedovala in tudi še danes ne zaseduje političnih nazorov v občinskem odboru, temveč hoče biti le v gospodarskem oziru zastopana. Ako bodo pa hoteli jeseniški crkveni klerikalci takega moža imeti v občinskem odboru, kateri koraka pod zastopstvom S. L. S. potem je seveda razumno, da ne bodo nikakega tovarniškega pristaša volili. Radi tega je pa tudi vsako opravljanje in vsak zagovor od strani klerikalcev proti porazu gospodarske stranke popolnoma brezpmembno. Sovražno so nastopili in sovražno so nas premagali.

Štajerski deželni zbor.

Gotovega o bodočnosti štajerskega deželnega zobra se ničesar ne ve. Javnost dobila je le poročilo, da bode vlada deželni zbor za 9. januarja 1912 sklical. Pogajanja med posameznimi strankami zaradi prvaške obstrukcije se ne bodejo vršila, ker bi bržkone vsled Koroščeve trdovratnosti ne imela nobenega uspeha. Vlada bode na lastno pest in na lastno odgovornost nekatere predloge vložila, ki se ticejo spornih točk; ravno tako svoj delavski program, ki se bode oziral tudi na kompenzaciji zaradi zgradbe vodnih cest. Vladine predloge se bodejo pečale večidel z regulacijo reke in potoke. Posebno važno je tudi, da se bode predložilo predloge glede železnic Ormož-Ljutomer. Nadalje se bode imel deželni zbor s celo vrsto drugih gospodarskih zadev pečati. Pogajanja s posameznimi ministeriji

Velikani med plodovi.

Kako izredno velike plodove podaja semtertja zemlja, nam kaže današnja slika. Neki posestnik v Tullnerfeldu pridelal je v letošnjem žetvi plodove, katere vidimo na sliki. Zelojna glava tehta 11 kilogramov,

Riesenfeldfrüchte.

meri okoli sebe 160 centimetrov in v visokosti 26 centimetrov. Podolgasta repa pa meri 60 centimetrov v dolnosti. Težka je 10 kilogramov. V teh težkih časih drugega so tako velikanski plodovi pač pravo srčno veselje.

imela so prav lep uspeh. Posamezne stranke izjavile bodejo potem svoje stališče glede delavskoga programa vlade. Ako bi pa slovenski klerikalci v svoji brezvestnosti zopet z obstrukcijo gospodarsko delo preprečili, potem bode vlada deželni zbor razpustila... Tolkijo je javnost izvedela. Vlada hoče napraviti torej še en poskus z našim deželnim zborom. Slovenski narodnjaki z dr. Kukovcem so se že proti obstrukciji izjavili, kar sicer nima mnogo pomena, ker imajo le enega poslanca v deželnem zboru. Po našem mnenju bi bili »narodnjaki« svoj čas bolj pametno naredili, da bi sploh nikdar brezvestne te obstrukcije ne podpirali. Danes so prišli ti narodni nerodneži do naših besed, ki smo jim jih začetkom obstrukcije povedali. Kar se tiče klerikalcev, je gotovo, da zidajo še vedno na nerazsodnost svojih volilcev in na nepremagljivo moč duhovniškega nasilja. Ali klerikalci bi morali slepi in gluhi biti, ako ne bi opazili ogorčenje ljudstva proti obstrukciji. To ljudstvo, obupano v revščini, vpije po podpori, po gospodarskem delu, po pomoči. In zato bodo klerikalci pologoma vendar izpoznavi, da revščino ne zadržijo lažnive fraze in da ljudstvo ni igračica v rokah ošabnih političnih kaplanov. Klerikalci čutijo, da se privravlja med ljudstvom velikanski vihar nevolje in duhovniki na deželi so že na shodih ter tudi pri letošnji »zbirci« izpoznavi, da je ljudstvo nedovoljno.

Za slovenske klerikalce velja danes znani: ali — ali! Ali bodejo v deželnem zboru delali in stemomočili pomoc težko trpečemu ljudstvu, — ali pa bodejo naprej razgrajali, kar biseveda ljudstvu škodovalo in ljudstvo grozovito — dramilo!

Novice.

Vesele božične praznike

vsem prijateljem želi

uredništvo in upravnštvo
„Štajerca.“

Troški živinoreje. O tej stvari piše »Österreicher«: — Pri izreji 3 letnega vola je računati: Vrednost novorjenega teleta 12 K, 30 dni polno mleko (vsak dan 7 litrov po 16 h) K 33·60. Dva tedna za odvadjo 50 l polnega in 100 l posnetega mleka (zadnji po 3 h za liter) ter $3\frac{1}{2}$ kg lanene pogače po 16 h, skupaj K 11·56. Za prvih 6 tednov znašajo torej troški 57·16 K. Nadaljnih 75 dni dajemo vsak dan 8 litrov posnetega mleka za 18 K, $\frac{1}{2}$ kg lanene pogače za 6 K, skupaj $1\frac{1}{2}$ centa mrve za 6 K, kar znaša 9 K. Nadalje skozi 3 meseca vsak dan 1 kg krepilne krme po 18 h je K 16·20, 4 kg mrve je 21·60 K. Ko je tele 7 mesecev staro, košalo je že 127·60 K. Zdaj pride prvo poletje (150 dni z $7\frac{1}{2}$ m. centov mrve = 45 K in 1 kg krepilne krme na dan za 18 h). Z enim letom košta volček že 199·96 K ali okroglo 200 K. V drugi zimi (210 dni) rabimo zanj $12\frac{1}{2}$ m. centov mrve za 75 K. Nadalje vsak dan 1 kg krepilne krme = 37·80 K. Z 1 letom 7 mesecev stane torej mladi vol že 312·76 K. Drugo poletje (105 dni) rabi 12 centov mrve za 72 K, potem pol kg krepilne krme na dan = 18·86 K. Dveletni vol koštal je torej že 398·62 K. Tretja zima (210 dni) računamo za 21 m. centov mrve 126 K, tretje poletje pa (155 dni) 18 centov mrve za 108 K. Torej nas je koštala izreja 3 letnega vola 632·62 K. K temu bi bilo še računati izrejne troške, hlev, riziko in druge izdatke. Tudi mora vol še za najmanje 30 K krme za pitanje dobiti, da velja kot prvorazredno blago. Vol bode okroglo 500 kg tehtal. Ako bi hoteli torej svoje troške nazaj dobiti, morali bi ga za 126·53 K pri centu žive teže prodati. To pa je cena, ki jo živinorejci še nikjer niso dosegli. Pri vsem temu pa kmet še nima nobenega dobička; niti gnoj ne, kajti zanj

daje steljo. Tako računajo torej »kmetski odelubri«, kakor nazivljajo neumneži naše kmetov.

Državnozborski kandidat in vol. »Kieler Zeitung« pripoveduje iz Eiderstedta sledijočo godbico: Na široki cesti je korakala čreda volov. Nasproti jim je pridral automobil, v katerem je sedel državnozborski kandidat dr. Schifferer. Kar nakrat stopi en vol k automobilu in počaže kandidatu svoj dolgi goveji jezik. Kandidat si je menda mislil, da je vol pristaš druge politične stranke. Pa temu ni bilo tako. Pač pa je bil vol ta dan že petkrat preiskan in sicer pred odhodom, ko so ga v železniški voz naložili, na živinski rampi, v hlevu in na živinskem sejmu. Tako se je vboga žival že navadila jezik kazati in je menda mislila, da je gospod v automobile tudi kak živinozdravnik... Oj ti presneti vol!

Iz Spodnje-Stajerskega.

Okraini zastop ptujski imel je 18. t. m. plenarno zborovanje, ki je o celi vrsti važnih zadev obrazovalo in sklepalo. Zaradi pomanjkanja prostora ne moremo že v tej številki poročila pristnosti. Storili bodovali pa to v prihodnji številki. Za danes objavimo le nekaj opazk iz tega zborovanja.

Kdo gospodari dobro? Na zadnjem zborovanju ptujskega okrajnega zastopa izjavil je slovensko-prvaški voditelj Franc Mahorič dobesedno: »Die Wirtschaft des Bezirks auf schusses ist ziemlich gut« — po slovensko: »Gospodarstvo okrajnega odbora (ptujskega) je precej dobro.« Beseda sama ob sebi nima mnogo pomena; kajti vsakodob, kdor pozna gospodarstvo ptujskega okrajnega odbora z neumornim svojim načelnikom Ornigom, vede tudi, da ni samo »ziemlich gut«, marveč da je naravnost v zorno. Beseda ima le zaradi tega pomena, ker je Mahorič danes nekak vodja slovenskih narodnjakov v Ptaju. In ta vodja slovenskih narodnjakov mora jasno priznati, da je gospodarstvo Orniga dobro. Na vsak način je to pošteno od g. Mahoriča! Ali nekaj bi rekli temu gospodu: Vi ste pristaš tiste slovenske stranke, ki stoji na stališču starega, zmernega narodnjaštva. Vi ste pristaš in ste tudi bržkone narodniki, »Sloge« in »Slov. naroda.« G. Mahorič, ta dva in vsi drugi narodnjaški slovenski listi pisarijo vedno, da je napredno gospodarstvo v ptujskem okrajnem zastopu slab, brezvestno in bogov kaj še vse. To je laž, g. Mahorič, nesramna laž, ki ste jo Vi sami s svojo preje omenjeno izjavo pribili. Vi sami, g. Mahorič, ste postavili vse narodnjaške slovenske liste na laž in — mi upamo edino to, da boste ostali mož-beseda in da boste i zanaprej svoje mnenje v zmislu pravice uravnali. Radovedni smo sicer, kaj bodejo prvaški listi k Vaši izjavi rekli. Ali ne jezite se, ako bi Vas kak prismojeni prepantež na padel, ker ste resnico povedali!... G. Mahorič, hvala Vam za Vašo resnico izjavo!

Slovensko »delo.« Pa so le korenjaki, naši ptujski »narodni Slovenci!« To je dokazalo zadnje zborovanje okrajnega zastopa, o katerem poročamo še na drugem mestu. Okraini zastop ima sicer v prvi vrsti namen, pospeševati gospodarske težnje okraja, to se pravi, težnje kmeta in sploh davkoplačevalca. Na tem zborovanju se je sklepalo tudi o raznih prav važnih gospodarskih zadevah. Slovensko-narodni zastopniki so bili tako tisti, da bi človek sploh mislil, da so le namalani! Edino enega so imeli med seboj, ki je žganje zabelil. In to je ptujski krmar Mahorič. Ta zastopnik slovenskega narodnjaštva v ptujskem okraju je enkrat vstal in en sam predlog stavljal. Predlagal je prav pohlevno, da se podari — ptujski slovenski dijaški kuhinji 400 kron podporo iz okrajnih sredstev, torej iz krvavih žuljev davkoplačevalcev. Ko so kmetje o tem sklepnu slišali, rekli so: Mi kmetje v ptujskem okraju imamo dovolj študentov in marsikateri kmet-oče je dobil sivo glavo zaradi svojega sina-študenta. Mi kmetje potrebujemo ljudi za delo, za rešitev svoje grude, za zemljo... Tako so govorili kmetje! Ali mi pristavimo k temu dejstvo, da noben narod na Avstrijskem razmeroma nima toliko študentov, kakor slo-

venski! In noben narod ne zanemarja svoj kmetski stan tako očitno, kakor ravno slovenski narod!... Sicer pa ne zamerimo g. Mahoriču njegov predlog, kajti on je meščan, ne pa kmet, on kupuje s posestvi, ali ne obdeluje jih. Možu je bržkonek kak dohtar priporočal, da naj okrajno blagajno za teh 400 krov olajša. In končno je tudi znano, da je vendar slovenski državni poslanec Brenčič zahvalil razširjenje ptujske gimnazije. Brenčiču, ki je sam baje le tako dolgo v šolo hodil, dokler ni šolmašter umrl, je torej še pre malo študentov. In Mahorič hoče še iz javnih denarjev nepotrebne študente podpirati. Sreča, kaj si želiš še več?

Napredna zmaga. Pri občinskih volitvah v sv. Trojici v Hlozah so zopet naprednjaki zmagali. Klerikalci so tokrat vse svoje moči napeli, da bi občino v svoje roke dobili in potem tako „gospodarili“, kakor je to pri prvih že navada. Lagali in hujskali so na vse pretege, kričali in vplili, sikali proti „purgarem“ kakor strupeni gadi, izdajali v najsramnejši slovenščini pisane lažnje letake, zlorabljali cerkev in duhovniško sukujo, — pa vse zamanj. V sv. Trojici je klerikalcem že davno odklenkalo in nikdar ne bodejo v tej občini gospodarili. Ljudje že poznajo prvaške laži in vedo, koliko imajo o gotovih ljudeh in o prvaškem gospodarstvu sploh soditi. Zato so jim obrnili hrbet in so raje napredno volili. Klerikalni listi bluvajo sedaj seveda ogenj in žveplo nad volicili. Kèr druguz je vedo in kèr lastnih svojih lumperij ter laži nočejo javno popisavati, napadajo zdaj na nesramni način izvoljene občinske svetovalce. Mi smo doslej o tej prednosti molčali in tudi danes hočemo le par opomb napraviti. V prvi vrsti pribijemo, da so hoteli klerikalci „zmagati“ na ta način, da so nekega katoliškega Nemca s politično goljafijo izrabljali. Poleg tega pa zamoremo tudi mi osebni postati in tistim debelim farjem resnicu v lice povedati, ki so pri tej volitvi največjo vlogo igrali. Naučnost nesramnost je, kako si upa en Vavotič še v politiko posegati. Ali je ta „duhovnik“, ki je že davno vse prave duhovniške čednosti pozabil, morda pravi mož za rešitev halozanskega ljudstva? On, ki je z vbitimi testamenti manipuliral, on, ki je v zaljubljenih pismih svojega lastnega škofa zasramoval; on, ki spada vse drugam, kakor v farovž... In njegovi črni bratci vsi skupaj niso mnogo boljši... Dobro, dobro, mi sprejmemo boj, čeprav z ozirom na moralo nimamo radi z Vavotičom opraviti. Mi sprejmemo boj in bodemo oderuški klerikalni gospôdi, ki prav rada tudi pri nemških „purgarjih“ na tuje troške pijačuje, par prav britkih resnic povedali!... V ostalem pa pravimo: Živeli napredni volilci v sv. Trojici!

Občino Črešnjovec pri Slov. Bistrici upravlja sedaj vladini komesar. Razmere v tej občini, v kateri je imel svoj čas znani krivoprisežnik fajmožster Sušnik prvo besedo, so postale take, da je morala oblast občinsko predstojništvo odstaviti in upravo c. k. komisarju izročiti. O stvari nam bodejo zaupniki še podrobnejše poročali.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 23. decembra v Brežicah** tudi svinjski sejem). Dne 27. decembra v Lipnici*; na Ptuju (sejem s ščetinarji); v Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kozje; v Mariboru*; v Vitanju**, okr. Konjice. Dne 28. decembra v Spielfeldu*, okr. Lipnica; na Bregu pri Ptuju (svinjski sejem); v Gradcu (sejem z rogatino). Dne 29. decembra v Orehovali vasi**, okr. Brežice. Dne 30. decembra v Brežicah (svinjski sejem). Dne 2. januarja pri Sv. Juriju ob juž. žel.**, okr. Celje; v Ormožu* (tudi sejem s ščetinarji), okr. Kozje. Dne 4. januarja na Bregu pri Ptuju (svinjski sejem); v mestu Gradcu (sejem z rogatino in konji). Dne 5. januarja v Konjicah*; v mestu Gradcu (sejem z malo klavno živino). Dne 8. januarja v Šmarju pri Jelšah**. Dne 9. januarja v Ljutomeru; v Središču (sejem s ščetinarji); v Rogatcu (sejem z veliko živino).

Kmetovalcu! Današnji številki smo priložili deloma (za ptujski okraj) nemško spisani letak

„Anden Landwirt“ z raznimi zanimivimi podobami. Letak nima namena, to ali ono blago prodajati, temveč hoče kmetovalcem neverjetno dovršenost električnih naprav pokazati. Tako bodejo naši prijatelji uvideli, kako krasen je napredek znanosti in kako presega elektrika vsako drugo naturno moč. Slike letaka kažejo razne poljedelske in v hiši potrebne priprave ter stroje, ki jih žene električna moč, — najcenejša, najbolj varna, najčistejša in najizdatnejša moč. Ostvari sami bodo enkrat obširnejše in natančnejše govorili.

Živinske cene so, tako se iz Maribora poroča, hudo padle. Na sejem dnem 13. t. m. prigralo se je čez 800 volov. Cene so hudo padle in so znašale 76—80 K za 100 kg. Radovedni smo, je-li bodejo tudi mesarji z visokimi cenami ponehali!

Obesil se je v konjiškem zaporu posestnik Franc Iršič iz Takačovega. Zapustil je pismo, v katerem razne osebe zločinov dolži. Pred smrtjo si je privezel okoli čela rožni venec.

Vsled pijačnosti na cesti obležl v umru je kmetski fant Franc Gajšek iz Vrhja pri Sv. Jurju.

Kokoši kradli so neznani uzmoviči v Štoreh. Posestnik Jekovšek so pokradli 15 kokoši, Pintarju v sv. Janžu pa 9 kokoši. Pravijo, da so tatovi cigani.

Mazači imajo v naših krajih še, vedno precej veljave. V Mariboru je „zdravila“ neka Marija Kodrič razne osebe in jih pri temu skulila. Ena oseba bi zaradi njenih zdravil kmalu umrla. Brezvestna baba se bode imela pred sodnijo zagovarjati!

Iz podstrešja padel je pri Mariboru posestnik Osenjak tako nesrečno, da si je zlomil hrbet in je bil v par minutah mrtev.

Pri podiranju drevja padlo je težko drevo na kočarico Katarino Feguš v Majbergu pri Ptaju. Nesrečnica je bila tako hudo ranjena, da je še isti večer umrla.

Brezsrčni oče. Posestnik Stefan Sorko v okolici Brežic preprial se je s svojim sinom, naposled je zgrabil nož in je sina zabodel.

Ubilo je v žagi pri sv. Ožbaldu 14 letnega devačevega sina Johana Kaiser.

Vlomil je tat v farno cerkev v Galiciji pri Celju in ukral nekaj denarja iz nabiralnika.

Pred mariborsko poroto se je imela vdova Julijana Kmetič iz Razvanja zagovarjati; obdeljena je bila umora in sicer je zastrupila svojega meža. Morilka je bila na smrt na visičah obsojena. — 16 letni hlapac Janez Farleš v Spodnji Poljskavi zagrešil se je zverinsko nad 4 letno Amalijo Fuchs in je vlogo deklece pri tem težko ranil. Obsojen je bil na 5 let težke ječe.

Požar. Pri posestniku Vincencu Matul v Slov. Bistrici je nastal požar, ki je vpepelil hišo z vsem pohištvtom. Škoda je velika. Baje so otroci začgali.

Smrtna nesreča. Hlapac Anton Medvešek peljal je svojega gospodarja, živinozdravnika Smrekarja v Sevnico. Na cesti se je voz prevrnil in padel 2 m globoko čez gric. Medvešek si je glavo razbil in je bil takoj mrtev, a tudi Smrekar je hudo ranjen.

Zaprli so hlapca Franca Pohl iz Ptuja zradi težke telesne poškodbe.

Novice iz St. Vida pri Ptaju. Piše se nam: Franc Klašenik, hlapac pri g. Schosteritsch se je nesrečnega žganja napil in je pri Turnišu padel iz voza ter se ubil. Mrliča so prepeljali v Hajdino. — V Pobrežju sta dva učenca šentvidske šole v starosti 12—13 let enega 10 letnega tovariša tako pretepla, da leži deček zdaj težko bolan v postelji in se je batil njegove smrti. Pač čast za šolo, kaj?

Veliki požar. V sv. Martinu pri Celju pričelo je pri posestniku Obreza goreti. Ogenj se je grozovito hitro razširil in je vpepelil 4 poslopj. Celjski požarniki vsled pomanjkanja vode niso mogli plamena zadušiti. Rešiti se je zamoglo le nekaj pohištva in živino. Škoda je ogromna.

Vlom v klet. Tatovi so vlomlili v klet posestnika Zabukoska v Konjicah in ukradli vina za 80 K. Preje so se sami v kleti prav dobro pogostili.

Mladi tatovi. 7 letni Jožek Vodhan in Jožek Zupanc iz Velič pri Laškem sta pokradla kramicer Schoper blaga in denarja za 100 K.

V ječu v Gradec odpeljali so onega Franca Cmur, ki je v Zgornji Radgoni županovega sina Bouvier umoril.

Zaprli so v Mariboru postopača Antona Jerič, ki je kot „ženin“ izvršil razne golufije. — V Ljubljani so zaprli infanterista Sušnik iz gornjegradskega okraja, ki je iz Celja od vojakov dezertiral.

Stepla sta se v Sromljah šolarja Janez Križanič in Andrej Kmetič. Prvi je padel tako nesrečno, da si je roko zlomil in možgane pretrpel.

Surovež. V Radgoni odbil je z težkim polnom ogrski delavec Chalnik svojemu tovaršu Fašalegu roko. Oddali so suroveža deželnemu sodnemu.

Sam pomagal si je Jože Gaberšek v Babjereki. Posestnik Metličar mu je bil namreč že dalje časa 200 K dolžan. Kèr Gaberšek denarja ni mogel nazaj dobiti, šel je v Metličarjev hlev in ukral vola za 300 K. Ali zdaj se bode moral zaradi tativne zagovarjati.

Nesreča. V Župelevcu podirala sta brata Jožef in Miha Pšeničnik dreyje. Nesreča je hotela, da je udaril Jože brata s sekiro po glavi in ga smrtnonevorno ranil.

Lepa hčerka! Posestnika Franca Peruč v Rovni je lastna hčerka v prepiru napadla, pretepla in težko poškodovala.

Iz Koroškega.

Prvi duhovnik na Koroškem ni morda knezoškof, marveč politični voditelj, fajmožter Walcher v St. Vidu. On je organizator koroškega klerikalstva, on je duša vse črne hujskarje. Klerikalci imajo vedno krščanstvo na jeziku. Ali kakšno je njih krščanstvo v resnicu, dokaže ravno ta Walcher. Evo slučaj: 73 letna bolehna stvara Marija Schweiger prišla je v župnišče k Walcherju, da bi dobila neko sprčevalo. Walcher pa je imel ravno z drugimi duhovniki veliko žretje in zato ga je prihod starke hudo razkačil. I n prijel je sivola səženo ter jo vrgel iz hiše... To je ljubezen političnih duhovnikov! Sodnja je Walcherja sicer oprostila, ali javnost ga je obsodila in z njim vse klerikalce!

Prvaški advokati postajajo tudi na Koroškem vedno bolj prednri. Znano je, koliko hujskarje je n. pr. iz Kranjske privandri „pobožni“ dr. Brejc povzročil. Ali tudi drugi so mu ednaki, pa čeprav se pri tem za liberalce delajo. Eden teh je dr. Jožef Oblak. Možakar je leta dolgo vžival gostoljubnost celovški Nemcov, se je delal povsod za Nemcem prijaznega. Zdaj pa je advokat v Ljubljani in kot tak misli, da mora biti tudi zagriženi narodnjaški hujškač. Pred kratkim zastopal je dr. Oblak lesnegra trgovca Kobala iz Postojne, katerega je neka nemška banka tožila. Razprava se je vršila pred celovško sodnijo. Vkljub temu, da je banka nemška, da so bili sodniki nemški, da zna Oblak in njegov klijent izvrstno nemško, torej iz same narodnjaške hudobnosti je dr. Oblak nalašč le slovensko govoril in hotel celo sodnika odkloniti. In zdaj teče ta prepir naprej... Iz tega slučaja se pač jasno vidi, za kaj se gre pravzaprav prvaškim advokatom: ne za slovenske narodne pravice, marveč le za narodno hujskarijo!

Kaj je s postavo? Pravijo, da je postava za vse ednaka. Naj si bode zadnji gorski pastir ali najvišji gospod, pred postavo bi morali biti vsi ednaki. Tako bi moralo biti, — ali zdi se nam, da se semtertja vendar gotove razlike pojavljajo. Evo slučaj: Znani politični duhovnik in prvaški hujškač Serajnik i k bil je že enkrat zaradi navadne častikrake na zapor obsojen. Ali napravil je prošnjo za milost in kazen se mu je spregledala. Možakar pa se zaradi tega slučaja ni poboljšal. Nasprotno je pred skoraj enim letom g. nadučitelja Lex v Grafensteinu zopet nesramno žalil. Porotno sodišče je duhovniškega hujškača vsled tega na 6 tednov zapora obsolilo. Mož se je pritožil do zadnjega mesta, ali — sodba je ostala sodba. Zdaj bi moral ta skozinsko pokvarjeni črnosuknež v luknjo. Po kakšnega kmetskega fanta, ki se je v pjanosti stepel, bi bili že davno orožniki prisli. Ali hujškač Serajnik napravil je zopet prošnjo za milost. Mi smo le radovedni, kaj bode s to prošnjo. Ako se Serajnika zopet pomilosti, no, potem naj napravijo kazenski zakonik, katerega prvi paragraf se bode glasil: Političnim farjem je časti-

kraja in sploh vsaka lumperija dovoljena! V interesu zaupanja do postave in oblasti leži, da se ljudem à la Serajnik njih predolgi in prestrupeni jek v luknji ohladi.

Iz Crne (Schwarzenbach) se nam piše: Kakor že znano, priedilo je tukajšno krščansko-socialno igrально društvo v nedeljo, 10. decembra popoldne v svoji ravadni gostilni Drotenski "igro." Igrali so "Turški križ" in se je seveda vse z velikim veseljem končalo. Zvečer napravila se je igralcem bogata pojeden, poprana z raznimi čudnimi besedami posameznih igralcev. Ko so igralci zapustili to "nedolžno" gostilno, razšli so se vsak po svojih mislih in namenih. In čakali so drug na druga, da bi se v bratovski ljubezni pretepavali zaradi nedolžnih deklet. Je pač lepa reč za tako krščansko mladino. Smukpodgrm.

Spodnji Rož. (Sovražniki kmetskih) Piše se nam: Tukajšni posestniki, so se v večini zmenili, prodajati en liter sladkega mleka po 28 vinarjev. Ako se porajta, da krmna dan za dnevom več košta, da se je met, macat, repica, rone, sploh močna krmila, ki jih moraš dati molzni kravi, vsa v ceni zvišala, dalje da so delavci in dekle za strašna plačila komaj za dobiti, hrana je vedno dražja, davki in dokladi rastejo, rokodelci, na primer tesarji, stamci, kovači, mizarji, zidarji itd., ki jih potrebuje posestnik, vsi tirajo celo večja plačila. Obleka, obuja je komaj za kupiti, — a mleko košta še ravno toliko, kakor pred letmi. Druge reči so se podvajile, a kmetski pridelki še za 20% ne smejo se zvišati. Vsakdo razumi, da kmetski pravem mleko za 28 vinarjev še dati ne morejo, in vendar ga hočemo dati pod ceno, samo da malo denarja v hišo pride. Noč in dan mora kmetski živino obvarovati in ji streči, če pa pride še kaka bolezen je čisto "potancan." Vkljub temu nas zdaj rudeči delavci in njih ženske grdo psujejo in zmerjajo. Neko posestnico iz Kožentaura so na trgu sirovo napadli. Sram naj jih bode! Kmeti pa iz tega izvidijo, da od drugih stanov ničesar ne smejo pričakovati. Zato naj se boljši združijo in oddajo nacionalne prepire. V edinstvu je neumahljiva moč! J. K.

V Lipi pri Vrbi so zmagali pri občinskih volitvah v 1. in 3. razredu združeni slovenski klerikalci in socialni demokratje, v 2. pa na prednjaki.

Pred porotniki v Celovcu imel se je zagovarjati zaradi ponovne tativine Gregor Kehel iz Krumbacha; obsojen je bil na 9 let težke ječe. — Dekla Barbara Pugelsheim v Sachsenburgu umorila je tretjega svojega otroka. Obsojena je bila na eno leto ječe.

Tativine. Posestniku Kirchnerju v občini Schwaig ukradel je nekdo ponoči iz hleva 8 ovc. — Simon Gologranc v občini Etterndorf ukradel je svojemu gospodarju 300 K. Tata so zaprla.

Po svetu.

Čedni klošter. 66 gospodarjev v Moskvi pritožilo se je na oblast čez priorja Makarija tamoznega kloštra. Vsako noč so namreč menih zvabili mnogo žen in deklet v klošter in uganjali naravnost neverjetne stvari. Mnogo žen in deklet je bilo tako zapeljanih. Ta škandal napravljen je velikansko razburjenje v javnosti.

Blazni čin. V mestu Serneus je znored učitelj Fluitsch V blazno ti je ustrelil očeta in mati ter dve sestri; tretjo sestro je težko ranil. Potem si je sam živiljenje vzel.

Most podrl. se je v mestu Kasan vsled ledu. 200 delavcev je padlo v vodo in izgubilo večinoma svoje živiljenje.

Rudarska smrt. V mestu Knoxville (Amerika) razstreljen je prvi premoga. Več kot 200 rudarjev je bilo v jami za utru.

Železniška nesreča. V Oportu (Portugal) padel je voz ceste z leznem ce čez most v reko Douro. 16 oseb je vstopilo, 30 pa jih je te ko ranjenih.

Loterijske številke.

Gradec, dne 9. decembra: 79, 10, 7, 86, 70. Trst dne 16. decembra: 84, 63, 24, 30, 22.

Zanimivo izjavo najdemo v nekem pismu, ki ga je poslala Nj. ekselenc baronica Helena Freytag-Lor ngnoven, rojena baronica Buxhoveden, Gorica, Carso Verdi 36. v pismu je citati: "Veseli me, da Vam zamorem poslati priloženo karto znamke pisateljice Paul Maria Lacomra pl. Egger-Schmitzhausen. Iz nje razvidite, da si Vasa domače sredstvo Fellerjev fluid z znamko „Elsa“ zoper novo prijetljivo pridobi."

— **Iudec** je organ, ki prebavlja in čisti. Da zamore svojim funkcijam v pravi meri odgovarjati je treba, da se mu ne v enem v drugem oziru preveč dela ne načoli. Funkcije se mu morajo kolikor mogoče lahko napraviti. V ta namen izvrstni preparat je dr. Roza balzam za zledeč iz apoteke B. Fragner, c. k. dvorni literant v Pragi; to sredstvo pospeši prebavljanje in odvaja milo ter brez bolečin. Dobi se tudi v tukajšnjih apotekah.

Vaše zdravje pridobite! Vaša slabost in bolečine izginjo! Kreplji postanejo Vaše oči, živci, muskeljni, kite! Vaše spanje zdravo! Splošno Vaše dobrostanje se vrne, ako rabite Fellerjev fluid z z. „Elsa.“ Poizkusni tucat 5 kor. franko. Izdelovalce le apoteka Feller v Stubič Elsplatet, St. 244 (Hrvatsko).

Bogate izkušnje dokazujojo, da se težke bolezni s tem prepreči, da se vsakdanje neprijetnosti odpravi. Tako prepreči izborno Škréjjev lipovi med (sirup) kašelj, težko dlanje, zaslinjenje nočni pot, namod, influenčno, itd. Razpusni silne, napravi appetit in zviša telesno težo. Poizkusna steklenica K 3—, velika steklenica K 5—; se dobri po povzetju v glavni zalogi: Hugo Škréjjev apoteka v Budimpešti, Thökolystr. 28, depozit 59.

Otreči jedu radi, namreč močnate jedi, ki se jih je z datkom dra. Oetker praska za pecivo napravilo bolj okusne in lažje prebavljive. Dodaje torej močnatim jedilam vedno ta pršč. Otokom prijajo močnate jedi mnogo bolj, nego mesnate ali sestavljene. Kajli one obsegajo potrebne redilne snovi, mleko, moko, jajca, sladkor, mast; s tem praskom pa postanejo tudi lažje prebavljive. Dra. Oetker izborni pršč za pecivo se dobri povsod potrebnimi gratis recepti.

Vskrški kréeviti kašelj, pri otroku kakor pri odraslenim, je nevaren. Kašelj izboljšati in odpraviti zamore raba sredstva Thymomel Scillae iz apoteke B. Fragner. Steklenica stane K 2-20. Dobi se večidel v apotekah. Pazite strogo na ime Thymomel Scillae.

Friedrich Ogris

tovarna pušk
Sv. Marjeta v Rožni dolini
(Koroško)

se priporava za dohovo najfinjejših, prvo-
razrednih pušk za šeboje in za lov vsa-
cega zi-tema, repetirskih pušk, dvorcev,
flint (Büchelflinten), istih za kože, trocev,
štucnov za lov, itd. z ali brez petelinov;
Wernidl infantrijskih pušk, model 67/77
prenarejenih za Lancastre-srot-patrone,
kal. 28, 1 komad z zajomem

— samo 14 kron;

Ako se vzame 10 komadov, dobri se i
zastonj. Pravne patrone se vsaki puški zastonj doda. Garan-
tirano izborni strel. Ne zamudite takoj naročiti.

Popravila, predragube, nove šaftanje,
prevzame se radovoljn in izvrši v najkrajšem času ceno
in dobro. Največji in najskrbnejši trud za reelin dobro
postrežbo. Ceniki brez troškov.

1061

Rabljeni

motorji za surovo olje

izvrstno ohranjeni 3—50 PS pod polno
garancijo se ugodno prodajo. Pro-
razredni fabrikati! — Prij. ponudbe
na

Leo Klein, Dunaj I,
Klugerstr. 5/St.

Veliko presenečenje! Nikdar v življenu
ta priložnost! 600 kom. le 3 K 80 h.

1 krasna pozl. prec. anker-ura z verižico, natančna, 3 letna garan-
cija; 1 moderna židanova kravata za gospode; 3 fl. žepni robci; 1
krasni prstan za gospode z imit. biserom; 1 krasna eleg. garnitura
ženskega kinča, ki obsegajo 1 krasni kolaj iz orient. biserov, mod.
damski kinj s patent-zaklepom, 2 eleg. damska bracelata, 1 par
ušensnikov s patent-kaveljem, 1 krasno zepno toaletno zrcalo; 1
usnjasta denarnica; 1 p. gumb za manšete, 3 gradne duble-zlate
s patent-zaklepom; 1 veleleg. album za razglednice, najlepši raz-
gledi sveta; 3 zabavni predmeti, velika veselost za mlado in staro, 1
zelo praktičen seznamek ljub. pismem za gospode in dame, 20
koresp. predmetov in še čez 500 različnih predmetov, v hiši neob-
hodno potrebnih. Vse skupaj z uro, ki je sama ta denar vredna,
le K 80. Poslje po povzetju dunajske centralne razpoložilnice

Ch. Jungwirth, Krakova št. B/115. 1153

NB. Pri naročbi dveh paketov se priloži 1 prima angleska britev.
Za kar ne dopade, denar nazaj.

Zahvala

na

Ogrsko-franco. zavar. družbo
„Franco-Hongroise“ v Gradcu,

ki mi je vsled požara na mojem
gospodarskem poslopju povzročeno
škodo na tako hitri in kulantni način
izplačala, da se čutim prijetno prisiljenega, temu zavodu za zadovoljivo izplačilo požarne škode tem potom najtoplejšo zahvalo izreči.

Ličenca pri sv. Duhu-Loče,
10. decembra 1911.

Zenon Dworšek l. r.
Janez Bratčič l. r.
kot priči.

1133-

Gospodarji pozor!

Tomaževa moka (žlindra) znamka defelmi list.

ta prava ne ponarejena najfinješa polnoprot-
centna, najboljšo in zanesljivo gnojilno sredstvo
za travnike in polja se dobri samo v glavni za-
logi po tovarniški ceni pri

Hans Andraschitz,
1087 trgovina s železom v Mariboru, Schmidplatz.

Sveže konjsko meso

ena kila za 72 in 88 vinarjev, zelhanlo meso
kila 120 K, pri

Jos. Heller, Ptuj,
Allerheiligengasse.

Pozor!

Kdor ima veselje kupiti ali prodajati posestev! Kdor hoče priliko
porabititi, da si pridobi lepo kmetijsko posestvo poceni, obrni se
čimprej na od visoke c. k. deželne vlade koncesionirano

pisarno za promet

Karl Magnet,

knjigoveznic in trgovina s papirjem v Velikovcu (Völkermarkt),
obere Postgasse. Tam so sedaj na razpolago posestva z gozdom,
lastnim lovom, hišo v mestu, za stanovanje in za obrtniško.

Trgovska zadružna sodnijskega okraja v Laškem trgu

je pri glavnem zborovanju dne 28. maja 1911 enoglasno skle-
nila, da se vsled splošne draginje in od dne do dne naraščajočih stroškov, od sedaj odjemalcem **ne bodo več** delila

božična, novoletna in velikonočna darila.

Predstojništvo zadruge.